

PORTADA

ESPORTS

CULTURA

OCI

ECONOMIA

OPINIÓ

Titulars Manresa Bages Berguedà Anoia Cerdanya/Alt Urgell Solsonès Baix Llobregat Fet Divers Arreu CS Fot

regio7.cat » Bages

Les restes gòtiques més antigues de Montserrat, a la vista de tothom

La remodelació de les places del santuari ha posat al descobert dos murs del monestir que féu aixecar el prior Vilaragut el segle XIV

Me gusta

SALVADOR REDÓMONTERRAT

Les obres de remodelació de les places superiors del santuari de Montserrat han fet aflorar les restes arquitectòniques més anti-gues del gòtic montserratí. Són dos gran panys de dos murs que corresponen als fonaments del monestir promogut pel prior Ramon de Vilaragut, que governà la casa entre el 1334 i el 1348, quan morí malalt de pesta al palau gòtic de la Sala de Monistrol de Montserrat que promogué. A l'empenta de Vilaragut es deu l'obra del pont sobre el Llobregat, també a Monistrol.

L'existència de les restes aflorades ja era coneguda i en alguna part havien estat aprofitades per als vells urinaris públics i també per a dependències de l'antic restaurant de Montserrat, que havia ocupat el que ara són les dues plantes del nou museu. Les restes arquitectòniques parlen d'un monestir construït en biaix que seguia l'orografia d'un terreny fet de terrasses, si prenem de referència la línia actual de les places, producte de la reforma dels anys vint ideada per Puig i Cadafalch. Aquest mateix biaix era, segons l'historiador i monjo de Montserrat Francesc Xavier Altés, el que tenia l'església romànica, i pels mateixos motius. Aquesta església va ser enderrocada el segle XVIII per donar pas a l'actual i, per tant, a una altra realitat urbanística de Montserrat.

Els murs aflorats són dos: un d'exterior d'un metre d'amplada i de carreus ben treballats de pedra montserratina, disposats en filades amb trencajunts, i un d'interior més estret i amb els carreus menys desbastats. L'adaptació de les construccions al terreny és ben visible en aquest segon mur, que té una part muntada sobre una gran roca en forma de falca. Encara sobre aquest segon mur es poden veure un parell de filades corresponents a l'edifici gòtic conegut com la torre del Bisbe, posteriorment com a cel·les de Sant Josep, que després va ser seu del museu i ara aixoplugava les dependències del centre d'acolliment. A la part posterior del mur exterior es veuen dues arrancades de sengles arcs i els bastiments de pedra d'una porta d'accés exterior a l'espai intramurales; ens hem d'imaginar unes places a un nivell inferior. El monestir de Vilaragut arribava probablement fins on acaben aquests murs, ara destapats, pel que es dedueix de l'existència d'un tercer pany de mur que els tanca en direcció nord-sud i que, segons Altés, aconduïa el torrent de la canal de l'Escala Dreta, que desguassava al torrent de Santa Maria, més o menys on ara hi ha l'estació del Cremallera.

L'indret era un punt neuràlgic del monestir medieval: hi havia el portal d'entrada que donava pas a l'anomenat claustre dels Llargardaixos, i al petit però sublim claustre gòtic que va manar edificar Giuliano Della Rovere, el futur papa Juli II, quan era abat comandatari de Montserrat. Des d'aquest portal es veia en línia recta l'entrada romànica de l'església; ara aquest portal és muntat al lateral dret, a l'inici de l'accés exterior a l'atri del temple. Una gran pedra rodona de color negre a l'atri pluvial recorda l'emplaçament de l'altar de la vella església. Les obres de remodelació de les places mantindran la idea inicial i les restes arquitectòniques seran cobertes, però per exprés desig de la comunitat, es mantindran accessibles. "Són les restes més antigues que tenim, llevat del portal romànic, però a diferència d'aquest són al lloc original. No sabem què s'hi farà, però seran allà pel que calgui", afirma el pare Altés.

La necessitat d'adaptació constant a una geografia trencada, travessada per torrents, a una comunitat de monjos canviant en nombre i en maneres, a la presència constant de gent, pelegrins i turistes o les guerres com la del Francès, que comportà la voladura d'una part dels edificis el 25 de juliol de l'any 1812, els pillatges, les reconstruccions o els nous transports, han configurat el Montserrat modern; del primerenc, aquests dos esplèndids murs en són testimonis.

Vista general del santuari del 1858. La part central és l'excavada ara
ARXIU FOTOGRAFIC S. REDÓ

MULTIMÈDIA

Fotos de la notícia